



Årsmelding 2022 for PPT for Ytre Nordmøre

PPT for Ytre Nordmøre, Rådhusbakken 3, 6522 Frei (71 57 52 55)



Aure – Averøy – Kristiansund – Smøla

1. - Pedagogisk-Psykologisk Tjeneste for Ytre Nordmøre

Pedagogisk-Psykologisk Tjeneste (PPT) ble fra 01.01.2021 organisert som et administrativt vertskommunesamarbeid, jf. Kommuneloven kapittel 20. Kristiansund er vertskommune, og Averøy, Smøla og Aure er samarbeidskommuner. Tjenesten er en lovpålagt kommunal tjeneste, hjemlet i opplæringslovens § 5, og barnehagelovens § 31. Tjenesten har en egen styringsgruppe hvor alle kommunene er representert.

PPT for Ytre Nordmøre er tverrfaglig sammensatt og det er forventet at tjenesten skal ha høy psykologisk, pedagogisk og sosialfaglig kompetanse. PPTs målgruppe er barn, unge og voksne med spesifikke opplæringsbehov i og utenom førskole, grunnskole og videregående opplæring. PPT er sakkyndig instans og utarbeider sakkyndige vurderinger vedrørende rett til spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning der loven krever det. Tjenesten skal også bistå kommunene med veiledning, kompetanse- og organisasjonsutvikling på barnehagens og skolens område. Dette er spesielt viktig med tanke på tilrettelegging av opplæring og læringsmiljø for barn med særskilte behov, men også for å bistå med forebygging av vansker og å skape god og inkluderende allmennpedagogisk praksis.

Opplæringsloven, Barnehageloven, Meld. St. 6 (2019-2020) *tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO* samt kompetanseløftet gir klare føringer og forventninger om at PPT skal bidra og støtte opp under system- og utviklingsarbeid i barnehage og skole med mål om å etablere et best mulig læringsmiljø, og PPT bistår med rådgivning og veiledning for å bidra til en inkluderende barnehage og skole for alle.

Leder av PPT Ytre Nordmøre var i 2022 Caroline Kvistnes, og styringsgruppen i PPT hadde følgende sammensetning:

- Smøla Kommune:
 - Styringsgruppedlem: Jørn Lie, kommunalsjef Oppvekst i Smøla kommune
- Kristiansund kommune:
 - Styringsgruppedlem: Olaug Haugen, ny kommunalsjef Oppvekst
- Averøy Kommune:
 - Styringsgruppedlem: Erik Næss, fagsjef oppvekst i Averøy kommune
- Aure Kommune:
 - Styringsgruppedlem: Eva Berg, enhetsleder oppvekst og integrering i Aure kommune
- Ansattes representant:
 - Lilja Marlene Mejer

Det ble avholdt fire styringsgruppemøter og ett Eiermøte i 2022.

2. – Regnskap

Regnskapet er komplekst for PPT sin del, som følge av at det er fire eierkommuner involvert i vertskommunesamarbeidet. Hver kommunes eierandel er beregnet ut fra en fordelingsnøkkel basert på kommunenes elevtall, og som kan svinge fra år til år. Fylkeskommunen kjøper i tillegg inn tjenester til videregående skoler, og deres bidrag kan også variere noe.

(Alle tall i tusen)	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022	2022
Brutto driftsutgifter	18 217	18 590	18 554	17 439	18 859	19 093	18 176	19 056	18 500	556

Brutto driftsinntekter	9 772	9 543	9 271	8 579	9634	8 999	9 379	9 609	9 263	346
Netto resultat	8 445	9 137	9 283	8 860	9 225	10 094	8 797	9 447	9 237	210

Tabell1: Oppsummert regnskap og budsjett med brutto driftsutgifter, -inntekter og netto resultat for PPT for Ytre Nordmøre årene 2015-2022. (Tallene er skrevet i hele 1000).

Årsresultat

For regnskapsåret 2022 hadde PPT for Ytre Nordmøre et mindreforbruk på kr. 210 000.

Avvik



I utgangspunktet var det budsjettert med fondsbruk for å få budsjettet til å gå i balanse, men dette ble ikke nødvendig hovedsakelig på grunn av sykkelønsrefusjoner, lavere pensjonsutgifter enn beregnet, vakant stilling i 7,5 av årets måneder, noe inntekt knyttet til 25 % utleie av stillinger til koordinering av læringsmiljøløypa i Oppvekstnettverk Nordmøre samt 10 % til et kompetanse- og utviklingsprosjekt i samarbeid med læringsmiljøsenderet i Stavanger. Enheten fikk også tilført et engangsbeløp på 600 000 kroner i midlertidig budsjettjustering juni 2022.

Gjennomførte budsjettjusteringer

Enheten fikk tilført et engangsbeløp på 600 000 kroner i midlertidig budsjettjustering juni 2022, etter politisk innspill i vertskommune.

I desember ble det fattet vedtak om budsjettnedtrekk på totalt 3 millioner kroner i gjeldende økonomiplanperiode.

3. – Sykefravær

Periode	Korttid mnd	Langtid mnd	Totalt mnd	Korttid hiå	Langtid hiå	Totalt hiå	Res.
Des 2022	4,37%	4,37%	8,73%	2,86%	7,82%	10,68%	
	4,9%	18,4%	23,3%	1,91%	4,43%	6,34%	

Tabell 2: Langtids-, korttids- og totalt sykefravær i PPT. År 2021 nederste rad og år 2022 øverste rad.

Status og utviklingstrekk

PPT hadde en vesentlig økning i det totale sykefraværet for 2022 sammenlignet med 2021; 10,68 % mot 6,34 % for samme periode året før.

Langtidsfravær økte fra 4,43 % på samme tid i 2021, til 7,82 % i 2022. Årsaker til langtidsfraværet var en kombinasjon av langtidsykemelding knyttet til helt årsverk (gjennom hele 2022), samt hele og graderte sykemeldinger på bakgrunn av sykdom som ikke var arbeidsrelatert, men som ga redusert arbeidskapasitet til tross for tilretteleggingstiltak.

Korttidsfraværet økte til 2,86 % i 2022, fra 1,91 % på samme tid i fjor. Korttidsfraværet skyldtes hovedsakelig en kombinasjon av virusinfeksjoner (covid og influensa), omgangssyke, samt arbeidsrelatert sykefravær på grunn av stor arbeidsmengde.

Tiltak for å bedre nærværet

- Generelt stort fokus på nærværarbeid i enheten, både via HMS-gruppen, teamlederforumet, samt enhetens sosialkomite. Individuell oppfølging av sykefravær via enhetsleder.

- Enheten har vært underbemannet siden 2020, og til tross for kontinuerlige interne effektiviserings- og omstillingsprosesser har PPT for stor arbeidsmengde per årsverk. Sykefraværsnivået i 2022 ga ytterligere utfordringer med å svare ut de lovpålagte oppgavene på en bærekraftig måte for de ansatte. I overgangen oktober/november ble PPT nødt til å iverksette strakstiltak i form av innføring av venteliste for henvisninger fra grunnskolene, for å forhindre at ansatte på grunnskoleteamet ble sykemeldte som følge av langvarig stor arbeidsmengde og unngå en eksplosiv økning i sykefraværet. PPT er en lovpålagt tjeneste som ikke har lov til å operere med venteliste. Lovbruddet ble registrert som avvik i Compilo.

Effekten av gjennomførte tiltak

Tiltaket hvor det ble opprettet venteliste for nye henvisninger til PPT forhindret økning av arbeidsrelatert sykefravær.

PPT har ikke vikarordning. Det må fremdeles arbeides systematisk med å redusere enhetens sårbarhet ved sykdom, og å forebygge at det oppstår sykefravær som skyldes utbrenthet. Det er behov for å få etablert tidligere planlagt permanent ordning med et årsverk som kan øremerkes brukt til å avlaste stor saksmengde samt ved sykefravær. Foreløpig har dette vært forsøkt løst med intern omorganisering, men det er behov for økte rammer for å få ned saksmengden per ansatt.

HMS-arbeid

PPTs HMS- gruppe består av enhetsleder, plasstillitsvalgt, verneombud samt HMS-ansattrepresentant.

Det ble gjennomført totalt 16 møter i HMS-gruppen i løpet av 2022.

Hensikten med møtene har blant annet vært å skape og kvalitetssikre medvirkning, utvikling og et trygt og godt arbeidsmiljø. PPT opplever at det har vært viktig å prioritere hyppige møter.

PPT reviderte/utarbeidet i tråd med vertskommunens rutiner og enhetens årshjul ny handlingsplan for arbeidsmiljø og HMS og arkiverte den i P360 i mars 2022.

HMS-gruppen har arbeidet aktivt med tema relatert til arbeidsmiljø, tilretteleggingstiltak og organisering forbundet med at PPT har hatt for små lokaler gjennom hele 2022. Luftveislegevakten har i forbindelse med koronapandemien disponert om lag 1/3 av lokalene til PPT. I tillegg har det vært fokus på tilrettelegging for hjemmekontor, smitteverntiltak forbundet med koronapandemi, forebyggende tiltak for ansatte i forbindelse med alvorlig trusselsituasjon mot barnevernet hvor PPT hadde delvis samlokalisering/disponerte kontorer i samme bygning, forebygging av sykefravær og fokus på nærværarbeid.

HMS-gruppen gjennomførte vernerunde i mars, samt intern spørreundersøkelse knyttet til fysisk og psykisk arbeidsmiljø.

16. mai arrangerte HMS-gruppen egen HMS-dag, hvor hele arbeidsdagen for alle ansatte ble viet til arbeid med både fysisk og psykisk arbeidsmiljø.

PPT gjennomførte flere sosiale sammenkomster gjennom året, hvor både HMS-gruppen og en intern "sosialkomite" samarbeidet om følgende arrangementer: påskelunsj, sommeravslutning, lunsjtur, julelunsj og julebord.

Enheten hadde jevnlig møter (møteserie med treffpunkt hver 6. uke) med superbrukergruppe tilknyttet kvalitetssikring av fagsystem. Enheten hadde også møteserie tilknyttet HMS-gruppen med treffpunkt hver 6. uke (kalte i tillegg inn til ekstra møter ved behov), hvor også superbrukere i Compilo og enhetens AKAN-kontakt deltok. Ansattrepresentant var tilstede i kvartalsvise møter med eierkommunene i PPTs styringsgruppe. Kvalitets- og forbedringsarbeidet er implementert i årshjul for enheten, og punktliste for hver måned ble rutinemessig gjennomgått i enhetens teamlederforum ved månedsskiftet, samt fortløpende lagt frem for hele personalet.

4. - Organisering og fordeling av ressurser og leveranser skoleåret 2021/22

2021		2022		
Ansatte	Årsverk	Ansatte	Årsverk	Kommentar
19	18,4	19	18,2	PPT hadde per 01.10.2022 totalt 18,2 årsverk fordelt på: <ul style="list-style-type: none"> • Enhetsleder: 1 årsverk • Konsulent: 1 årsverk • PP-rådgivere: 16,2 årsverk. <ul style="list-style-type: none"> - 3 rådgiverårsverk var kjøpt/finansiert av fylkeskommunen til bruk i videregående skole. - 13,2 rådgiverårsverk var finansiert av kommunene. 3 årsverk var tilknyttet arbeid i førskole, og 8,4 til arbeid i grunnskole og voksenopplæring. 1 logoped-årsverk og 0,8 veilednings-årsverk var organisert som flytende ressurser, dvs. at de hadde arbeidsoppgaver tilknyttet både førskole-, grunnskole og voksne/voksenopplæringen.

Tabell 3: Oversikt årsverk 2021 og 2022.

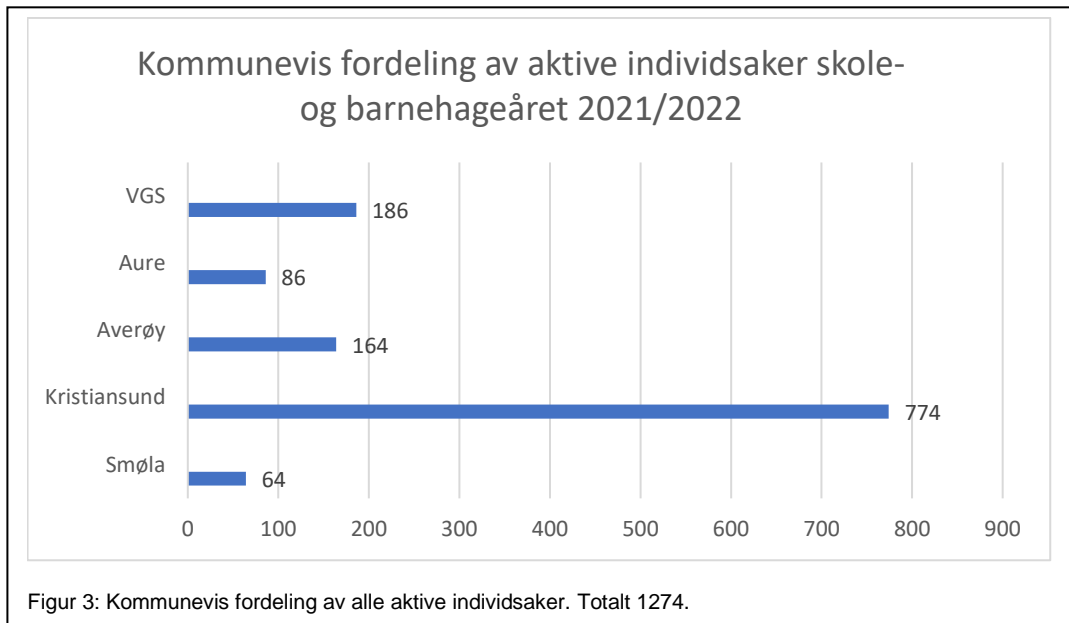
Fylkeskommunen er også med og dekker utgifter knyttet til leder, konsulentressurs og drift, ut fra et forholdstall knyttet til andel fagstillinger. I 2022 var Fylkeskommunens andel ca. 3.5 millioner av totalbudsjettet, basert på innkjøp av 3 rådgiverårsverk samt en andel fellesutgifter knyttet til ledelse, konsulent og fellesutgifter.

De 16,2 rådgiverårsverkene som ble benyttet både kommunalt og fylkeskommunalt, var fordelt på følgende vis etter eierandeler (tabell 4):

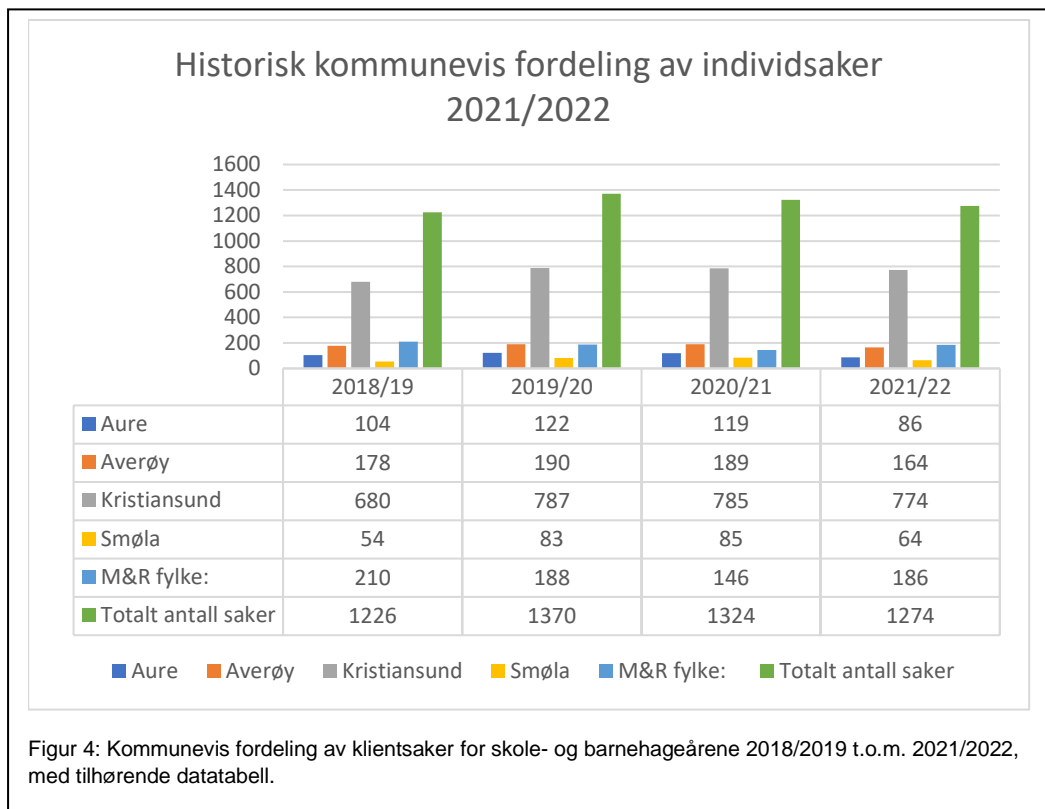
Kommune	Prosentvis fordelingsnøkkel i forhold til elevtall i kommunene (GSI-tall)	Fordeling fagperson- ressurs pr kommune (lederressursen og merkantil er ikke inkludert i oversikten).
Averøy	17,49	1.97 (grunnskole/voksne 1,51 stilling, førskole 0,46 stilling)
Aure	8,82	1,05 (grunnskole/voksne 0,75 stilling, førskole 0,30 stilling)
Kristiansund	68,50	7.40 (grunnskole/voksne 5,54 stilling, førskole 1,86 stilling)
Smøla	5,19	0.78 (grunnskole/voksne 0,52 stilling, førskole 0,26 stilling)
Veiledningsteam		0,8 veiledningsressurs jobbet på tvers av kommunene, fordelt på totalt 52 barnehager og skoler
Fleksibel sakkyndig ressurs		0,20 PP-rådgiverressurs brukt fleksibelt i alle eierkommuner som intern vikarordning/avlaster
Logoped		1,0 logopedressurs tilknyttet alle kommunene, fordelt på alle barnehagene og skolene slik som veiledningsressursen
Fylkeskommunen		3.0 fagstillinger tilknyttet PP-tjeneste for videregående skole

Tabell 4: Tabellen viser fordelingen av fagressursene ved PPT over medlemskommunene for 2022.

Figur 3 viser fordelingen av det totale antallet aktive saker ved PPT fordelt på kommunene og fylkeskommunen for skole- og barnehageåret 2021/2022.

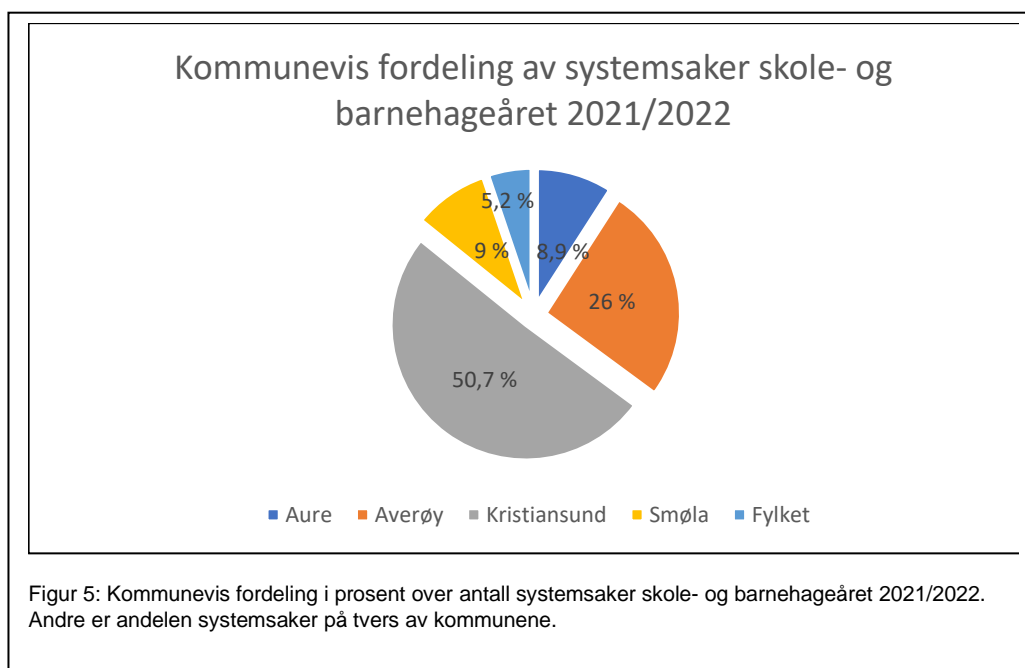


Til sammenligning viser figur 4 den samme oversikten, men da over skole- og barnehageårene 2018/19 t.o.m. 2021/2022, samt at den også inkluderer en oversikt for fylkeskommunen/elevsaker tilknyttet videregående skole.



For barnehage- og skoleåret 2021/2022 er det en nedgang i antall klientsaker på 50 stk. totalt sett sammenlignet med 2020/2021. Kun fylkeskommunen hadde økning i antall individsaker: 40 stk. flere enn foregående skoleår. Det var registrert 21 færre individsaker i Smøla, 25 færre i Averøy, 33 færre i Aure, og 11 færre i Kristiansund.

Figur 5 (under) viser en kommunevis fordeling av registrerte systemsaker i PPT. Systemoppdragene er bestillinger fra barnehagene og skolene hvor de ønsker veiledning knyttet til f.eks. læringsmiljø og klasseledelse, eller kurs og kompetanseheving knyttet til tema som f.eks. mobbing, utenforskap, ufrivillig skolefravær, skole/barnehage – hjem-samarbeid o.l. Til tross for at barnehagene og skolene blir stadig flinkere til å bestille slike oppdrag formelt, utøves det likevel mye uregistrert systemrettet arbeid og veiledning fra PPT ute i enhetene. Det er en naturlig del av pp-rådgivernes arbeidshverdag ute i barnehagene og skolene å bistå med både forebygging, avdekking, tiltaksplanlegging, evaluering, veiledning, oppfølging og kompetanseheving. Utviklingsarbeid rettet mot et trygt og godt allmennpedagogisk tilbud for alle opptar mye av PP rådgivernes rolle og kommer også ofte som en naturlig del av sakkyndig arbeid.



PPT registrerte totalt 80 aktive systemsaker for skole- og barnehageåret 2021/22. 72 av disse var knyttet til mobbeproblematikk, læringsmiljø, barnehagemiljø, klasseledelse og ønske om kompetanseheving/kurs i personalet om spesifikke tema som f.eks. ADHD, skole-hjem-samarbeid, autismespekterforstyrrelser og tilrettelegging osv. 1 systemsak var knyttet til Oppvekstnettverk Nordmøre og koordinering av læringsmiljøløypa, som en av våre pp-rådgivere var 20 % frikjøpt for kalenderåret 2022. 2 systemsaker var knyttet til vår synspedagog som var leid inn for oppdrag ved PPT i Tingvoll og Sunndal. 5 saker er knyttet til logopedoppdrag.

4.1 Arbeidsoppgaver

PP-tjenesten har mange oppgaver forbundet med de lovpålagte mandatene og kvalitetskriteriene, og her følger en oversikt over de vesentligste oppgavene knyttet til det sakkyndige oppdraget og til det systemrettede arbeidet:

Individsaker

Prosesen/saksgangen forbundet med sakkyndig vurdering:

- Foreldresamtale/ inntakssamtale
- Innhente informasjon fra eventuelt andre instanser, eksempelvis BUP, nevropsykolog, Barnehabilitering, helsestasjon, skolehelsetjenesten, fysio-/ergoterapitjenesten, psykisk helsetjeneste for barn og familier, kommunepsykologer, barnevernet, flyktingetjenesten m.m.
- Gjøre avtaler med skolen/ barnehagen
- Samtale med kontaktlærer/ pedagogisk leder
- Observasjoner- undervisning og friminutt, lek og aktivitet
- Elevsamtale (r)
- Testing/utredning
- Etterarbeid. Tolking, vurdering, drøftinger i team internt.
- Tilbakemelding til foreldre
- Utarbeide testrapporter
- Tilbakemelding og drøfting med skolens / barnehagens ledelse
- Felles møte med hjem, skole/ barnehage. Avtaler om videre oppfølging.
- PPT utarbeider sakkyndig vurdering ut fra følgende vurderingsspørsmål og gjeldende lovverk:
 - o Elevens/barnets utbytte av den ordinære opplæringen
 - o Elevens/barnets lærevansker og andre forhold som er viktig for opplæringen
 - o Elevens/barnets realistiske opplæringsmål
 - o Elevens/barnets muligheter i en ordinær opplæring
 - o Hvilken opplæring som gir et forsvarlig opplæringstilbud
- I mange av sakene følger PPT opp barnets/elevens pedagogiske tilbud gjennom fast deltagelse i ansvarsgruppemøter, samarbeidsmøter, fagmøter o.l.

Systemarbeid

Barnehage

- Alle barnehager har egen kontaktperson i PPT, og som kommer på avtalte besøksdager hvor de er tilstede i barnehagene både hele og halve dager etter behov. Det arbeides med bl.a. observasjoner, veiledning, planlegging og evaluering, tema som læringsmiljø, språk, ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon), relasjoner, forebyggende og tidlig innsats m.m.
- PP-rådgiverne deltar i barnehagenes forskjellige møteforum etter egne avtaler med de forskjellige enhetene, eksempelvis avdelingsmøter, ressursgruppemøter, tverrfaglige samarbeidsforum m.m.
- PP-rådgiverne er faste deltagere i forskjellige tverretatlige møteforum i kommunene, både i første- og andrelinjetjenesten.
- ICDP-veiledning til foresatte og ansatte i barnehager, og ICDP-sertifisering av personale.
- TTI – Tidlig Tverrfaglig Innsatsteam

Grunnskole

- Alle skoler har egen kontaktperson ved PPT, som kan kontaktes direkte for veiledning og rådgivning, drøfting av saker osv.
- PPT-kontaktperson kommer på avtalte besøksdager hvor de er tilstede i skolene både hele og halve dager etter behov. Skolene og pp-rådgiver samarbeider om å sette agenda ut fra hva skolene har behov for. Fokus på bl.a. observasjoner, veiledning, planlegging og

evaluering, tema som læringsmiljø, språk, ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon), relasjoner, forebyggende og tidlig innsats, klasseledelse, mobbeproblematikk, skolefravær m.m.

- Deltagelse i faste, tverrfaglige forum, f.eks. sambamøter (helsesykepleier, skoleledelse v/ rektor og/eller spes.ped.koordinator evt. inspektør, PPT og barneverntjenesten, i tillegg til foreldre som inviteres inn)
- I tillegg har PPT et eget veiledningsteam, som har spisskompetanse opp mot systemrettet arbeid og oppdrag knyttet til utviklings- og kompetansehevingsarbeid i barnehagene og skolene, og som arrangerer kurs, konferanser, veileder i personalmøter og avdelingsmøter m.m. Det ble i 2019 også startet opp arbeid med læringsmiljøløypa i Nettverk Nordmøres prosjekt omhandlende utviklingsarbeid, tverrfaglig samhandling og kompetanseheving for oppvekstsektoren og barnehager og skoler i nordmørskommunene. PPT for Ytre Nordmøre samarbeider med de andre PPT-kontorene i regionen om å levere innholdet i læringsløypa som omhandler læringsmiljø (de to andre løypene omhandler språk/skriving og matematikk).

Videregående skole

- Begge videregående skolene i Kristiansund har faste kontaktpersoner i PPT.

Møteplasser/faste oppdrag:

- Ressursteam etter oppsatt plan på de ulike avdelingene m.m.
- Elevtjenesten – møter etter plan/innkalling.
- Avdelingsmøter Elevtjenesten etter plan.
- Avdelingsmøter program etter innkalling
- Avklaringsmøter/bekymringsmøter etter innkalling

Områder for samarbeid:

- PPT tar del i elevtjenesten på begge de videregående skolene i Kristiansund. Dette er et forum for tverrfaglig samarbeid mellom de ulike tjenestene for elever ved skolene. PP-rådgiverne samarbeider tett med lederne for elevtjenestene, rådgiverne og avdelingslederne som har hovedansvaret for det spesialpedagogiske arbeidet ved skolene.
- Utprøving og utvikling av bedre rutiner og prosedyrer rundt det spesialpedagogiske arbeidet. Tydeliggjøring av saksgang internt på de videregående skolene. Etablering og implementering av gode henvisningsrutiner.
- Deltagelse i skoleprogrammet VIP-makkerskap og Livsmestringsdag, knyttet til felles satsning om god psykisk helse
- Deltagelse i forumet «Arbeidsgruppe for kvalitet i vgs.», som ledes av pp-rådgiver ved kompetanse- og næringsavdelingen i Møre og Romsdal fylkeskommune.

PPT er representert i skolens innsatsteam mot mobbing ved begge skoler.

Voksenopplæring

PPT har gjennom 2022 utarbeidet sakkyndige vurderinger etter henvisninger fra voksenopplæringen, men systemarbeidsfokuset har i all hovedsak vært knyttet til det som det er naturlig forbundet med individet i kontekst.

4.2 – Organisering av team opp mot ulike områder – 2021/2022

PPT er organisert mot 3 hovedområder; førskole, grunnskole og videregående skole. I tillegg ble det i 2014 etablert et veiledningsteam som jobber på tvers av de øvrige teamene. Dette teamet er per 2022 som følge av budsjettnedtrekk redusert fra 3 årsverk til 0,8 årsverk. 1 logopedårsverk samt veiledningsressursen brukes fleksibelt innenfor både førskole og grunnskole. PPT kjøper inn 0,2 årsverk synspedagogressurs som også brukes på før- og grunnskoleområdet. Voksne over 20 år har også rett til sakkyndig vurdering for opplæringstiltak på grunnskolenes område (hjemlet i Opplæringsloven § 4A-2), og 0,2 årsverk er øremerket sakkyndige vurderinger for voksne i eierkommunene. Førskole- grunnskole- og videregående teamet er organisert med egen teamleder og har faste teammøter.

4.3 - Førskoleteamet

Førskoleteamet i 2022 har bestått av tre årsverk ved tre PP-rådgivere i 100% stilling. Teamet har en samlet bred kompetanse både i forhold til utredningsarbeid og veiledningsarbeid og jobber både på individ- og systemnivå. Teamet hadde ansvar for 32 barnehager i de 4 eierkommunene og har vært faste PP-kontakter for sine respektive enheter. Førskoleteamet har hatt oppfølging av barn som går i barnehage i annen kommune enn eierkommunene.

Det har vært vektlagt å sette gode prioriteringer for de faste besøksdagene ute i barnehagene i et nært samarbeid mellom barnehage og rådgiver. Dette som et ledd i effektiv og kvalitetssikret ressursbruk.

Rådgivere på teamet har også forholdt seg til barn i førskolealder som ikke har et barnehagetilbud, men som har hatt behov for spesialpedagogisk hjelp i hjemmet.

I tillegg til kartlegging, utredning og veiledning/råd knyttet til barn med vansker, så har teamet også utarbeidet sakkyndige vurderinger vedr. søknader om framskutt /utsatt skolestart.

Teamet har avholdt teammøter internt annenhver uke til felles saksgjennomgang, planleggingsarbeid, veiledning og drøftinger. Logoped ved PPT deltok også i møtene annenhver uke fra oppstart i august 2022.

Tidlig innsats, forebyggende tiltak og læringsmiljø har vært fokusområder i 2022. I sammenheng med dette har systematisk arbeid med ICDP-veiledning vært et viktig satsningsområde, spesielt i Averøy kommune. International Child Development Program (ICDP) er et helsefremmende og forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. Det retter seg mot omsorgsgivere og skal styrke deres omsorgskompetanse. Det har i samarbeid med Familievernkontoret vært holdt kurs for både barnehageansatte og foreldre, opplæring i enheter og sertifiseringskurs. Etterspørselen etter veiledning knyttet til læringsmiljø har også vært relativt stor/økende, og PPT har samarbeidet med flere barnehager med fokus rundt dette temaet. PPT har også hatt ansvar for innhold knyttet til læringsmiljø i satsningen «læringsmiljøløypen» i 2022.

Ut fra barnehageloven som kom i 2016, har PPT fått et tydelig bredere ansvar for å følge opp barnehagene med veiledning og systemrettet arbeid: «Den pedagogisk-psykologiske tjenesten skal bistå barnehagen i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med særlige behov.» I forarbeidene til den nye loven er det understreket at det systemrettede oppdraget til PPT «skal ikke gå på bekostning av tjenestens arbeid som sakkyndig instans etter loven.»

Det er en utfordring for førskoleteamet å skape tilstrekkelig tid og handlingsrom til å få fokusert nok på utviklingsarbeid siden det ikke har vært økning i ressurser til dette arbeidet. PP-tjenesten har i 2022 deltatt i et prøveprosjekt gjennom Statped kalt DDI (Digital didaktisk inkludering) som er et prosjekt over minimum 2 år. Som del av prosjektet har førskoleteamet deltatt på interndager, møter, workshop og jobbet kontinuerlig med studietid og evaluering både individuelt og i teammøter.

I 2020 ble det startet opp et samarbeidsprosjekt mellom PP-tjenesten, Opplæringstjenesten og barnehager i Kristiansund kommune kalt «Tilpasset barnehagetilbud i et tverrfaglig perspektiv». Sentralt i dette arbeidet er «Analysemodellen» som handler om læringsmiljø og pedagogisk analyse. Det ble innvilget økonomiske midler gjennom Erasmus+ prosjekt til blant annet 4 turer med læringsopphold og kunnskapsutveksling i flere europeiske land. Prosjektet ble organisert med egen styringsgruppe hvor leder for PPT og et medlem av førskoleteamet har vært faste deltakere. På grunn av Covid-19, måtte prosjektet utsette bl.a. planlagte turer i 2021 til høsten 2022. Førskoleteamet deltok på studietur til Polen i uke 42 og logoped deltok på studietur i uke 44 til Finland. I etterkant av prosjektene deltok førskoleteamet og logoped på fremlegg av turene for kommunale barnehager, Opplæringstjenesten og PPT.

I samarbeid med barnehager i Kristiansund kommune, Opplæringstjenesten og PPT er det gjennomført tverrfaglig arbeid med 7 ulike samhandlingsforløp i barn og unges helsetjenester med utgangspunkt i Helse Fonna sitt utviklingsarbeid. Dette har det vært jobbet jevnlig med i barnehagenes stornettverksmøter. Utviklingsarbeidet til Helse Fonna er også blitt jobbet med i samarbeidskommunene, hvor PPT blant annet har deltatt på møter og kurs.

4.4 - Grunnskoleteamet:

Det har stort sett vært gjennomført teammøte hver 14. dag gjennom hele året.

Grunnskoleteamet har også i 2022 vært stabile ifht teammedlemmer, men opplevde svært stor saksmengde per rådgiverårsverk. Teammedlemmene har opplevd jevnt høyt og økende arbeidstrykk gjennom hele året. Det har fortsatt vært økning av henvisninger med ønske om utredning fra PPT i forbindelse med viderehenvisning til BUP.

I midten av oktober ble det opprettet venteliste for henvisninger fra grunnskole. Dette på bakgrunn av alt for stor saksmengde i forhold til ressurser på teamet.

Blant medlemmene i teamet ser en at de fleste fortsatt har elever som krever mye ressurser i skolene. I vanskelige saker har vi av og til gått inn to rådgivere i sakene. Tunge saker og situasjoner i møte med foreldre, elever, skoler og andre instanser, har også blitt drøftet i teamet for at rådgiver skal få innspill om hvordan håndtere utfordringene.

Grunnskoleteamet har gjennom året jobbet systematisk med å revidere maler. Det er også åpent for god delingskultur med tanke på sakkyndige vurderinger spesielt gode tiltak og vurderinger (utarbeidet "tiltaksbank" i Visma). Medlemmer har også god delingskultur etter deltakelse på kurs, men dette har det vært litt lite av pga. for dårlig tid.

Det har vært drøftet vanskelige saker og aktuelle temaer (lovgivning, f. eks. §2.1 i opplæringsloven, ufrivillig skolefravær etc.)

Teamet har deltatt på flere eksterne kurs digitalt for å øke kompetansen på forskjellige områder (konferanse om ufrivillig skolefravær, konferanse om læringsmiljø, fagdag om tiltak mot vold og aggresjon i skolen, kurs om utfordrende atferd i skolen). Teamet har også hatt teoretisk fordypningstid om ufrivillig skolefravær, og hatt felles økter med gjennomgang av teorigrunnlag, drøftinger og erfaringsdelinger.

I september 2022 ble det avholdt egen fylkeskonferanse for PPT i Møre og Romsdal, og det opplevdes som svært utbytterikt å delta.

I forbindelse med satsningen «Barn og unges helsetjeneste», har grunnskoleteamet jobbet med å utarbeide forslag til tekst til de syv samhandlingsforløpene Vansker med oppmerksomhet og uro, Autismespekterforstyrrelse, Angst og bekymring, Bekymring for barn 0-3 år, Depresjonsplager og triste tanker, Spisevansker og spiseforstyrrelse, Vold, overgrep og omsorgssvikt.

4.5 – Veiledningsteamet

PP- tjenesten skal være tilgjengelig og bidra til helhet og sammenheng. Dette betyr blant annet at PP- tjenesten skal arbeide forebyggende, være tett på skoler og barnehager, og bruke mer tid på systemarbeid som organisasjonsutvikling og kompetanseheving. Økt fokus på læringsmiljøets betydning for barnet og elevens utbytte av opplæringen, samt forventninger til en tjeneste som bidrar med råd og veiledning i klasseledelse, pedagogisk ledelse, læringsmiljø og spesialpedagogiske og didaktiske spørsmål, er derfor en stor del av arbeidsoppgavene for veiledningsteamet i PP- tjenesten.

Veiledningsteamet arbeider i tett dialog med de øvrige PP- rådgiverne. I 2022 har teamet bestått av 1,0 stillinger.

I 2022 har veiledningsteamet arbeidet systemisk innenfor følgende:

- Observasjon, drøfting og vurdering av tiltak i barnehagene og skolenes læringsmiljø
- Veilede og diskutere tiltak innenfor rammene av tilpasset opplæring
- Deltatt på tverrfaglige samarbeid (Robust Ungdom, overgangsmøter til vgs., skole-hjem og ressursteam)
- Hatt koordineringsansvar for utviklingsstrategien Oppvekstnettverk Nordmøre, Læringsmiljøløypa pulje 2, i perioden januar 2022 til desember 2022
- Sertifisert som CLASS- observatør (Classroom Assessment Scoring System) våren 2022
- Deltar i forskningsprosjektet INTERACT- kvalitet i klasseromsinteraksjoner

I tillegg, så har ansatt i veiledningsteamet fungert som fast rådgiver for en barneskole. Dette innebærer at veiledningsteamet også har utarbeidet sakkyndige vurderinger for skoleåret 2022.

Den ansatte i veiledningsteamet er fast deltager i tjenestens inntaksteam, er en av superbrukerne i fagsystemet Visma Flyt, er fast deltager i tjenestens HMS- gruppe og fungerer som enhetsleders stedfortreder ved behov.

4.6 - Videregående team

Videregående team ved PPT for Ytre Nordmøre bestod i 2022 av totalt 300 % stillingsressurs, fordelt på fire fagpersoner. Det har ikke vært vakanse i disse årsverkene i 2021. Rådgiverne har følgende kompetanse:

- Psykolog, med erfaring fra arbeid i psykiatrien og i PPT.
- PP-rådgiver, cand.polit.grad med hovedfag i psykologi og spesialisering i personlighetspsykologi. I tillegg lang erfaring fra PPT, samt fra arbeid i grunnskole og psykiatri.
- PP-rådgiver med allmennlærerutdanning, med fullført mastergrad i spesialpedagogikk - har erfaring fra både privat og offentlig barne- og ungdomsskole.
- PP-rådgiver, cand.polit.grad, med hovedfag i psykologi, og videreutdanning i kognitiv atferdsterapi. Har fra tidligere erfaring fra jobbing i PPT, BUP og voksenpsykiatri, samt som tilrettelegger i atferdingstiltak.

PP-rådgiverne på teamet jobber opp mot 2 videregående skoler i Kristiansund, Atlanten vgs og Kristiansund vgs, samt lærlingeplasser. Noe av ressursen skal også tilføres Clausenenga ungdomshjem i de saker som berører videregående skole. Teamet har egne kontor ved skolene, og jobber i det daglige tett opp mot de øvrige ressursenhetene ved skolen, slik som helsetjenesten, rådgivertjenesten, Opplæringstjenesten m.m. Fylkeskommunen har uttrykt et sterkt ønske om at teamet er mest mulig til stede på skolene i teamets arbeidstid, og rådgiverne etterstreber dette. Det var et mål for teamet at PPT vgo skal være tett på skolene og det pedagogiske arbeidet der i om lag 60% av arbeidstiden.

Fordelingsnøkkelen har også i 2022 vært 2,5 årsverk tilknyttet Kristiansund videregående skole, mens Atlanten videregående skole har disponert 0,5 årsverk.

Det har vært stabilitet i teamet, med de samme, erfarne PP-rådgivere som tidligere. Det har vært noe korttids- og deltidssfravær i teamet pga. sykdom. Ved sykmelding i teamet har andre medlemmer i teamet steppet inn i forhold til individsaksarbeid og faste møteforum som ressursteam osv.

PPT inngår i elevtjeneste-tilbudet ved begge de videregående skolene i Kristiansund. Dette er en «samletjeneste» for elevene, hvor det er stort fokus på samhandling mellom de ulike deltagerne/representantene og et viktig forum for tverrfaglig samarbeid. PP-rådgiverne samarbeidet i det daglige tett med lederne for elevtjenestene og avdelingslederne som har hovedansvaret for det spesialpedagogiske arbeidet ved skolene.

Teamet har i løpet av 2022 jobbet med kvalitetsrettet systemarbeid, både på fylkesnivå og skolenivå. Vi har foreløpig ikke merket stor nedgang i volum av individrettede tjenester som følge av dette. Det vurderes som ressurskrevende men nyttig å etablere og implementere systemrettet arbeid. Det er teamets vurdering at det kunne være krevende å arbeide tilfredsstillende med det todelte mandatet på en fullverdig måte - fordelt på de tre årsverkene.

PPT opplever å være en naturlig samarbeidspart og deltar i møteforumer med skolene sitt tverretatlige samarbeidsnettverk, som skolehelsetjenesten, NAV og OT eller andre. Kontorfasiliteter ved elevtjenesten ga mulighet til å være tettere på elever og ansatte ved skolene, i tråd med det som stortingsmelding nr. 6 legger opp til.

Det utarbeides årlig handlingsplan for samarbeidet mellom PPT og de to videregående skolene i Kristiansund, og også i 2022 opplevde teamet å ha god innsikt og aktivt engasjement i arbeidet forankret i handlingsplanen. PPT opplevde gjennom året å ha god kunnskap om hvordan skolene jobber for å nå målsettinger, om hvordan de organiserer undervisningen, hvilke pedagogiske metoder de benytter, og hvilken kompetanse skolene har. Teamet har også god innsikt i læreplanene for VGO og om de ulike programområdene og utøvelse av disse i skole og bedrift.

4.7 – Logoped

PPT hadde også i 2022 ett årsverk øremerket til logopedi. Logopedressursen i PPT brukes til utredning av vansker, sakkyndighetsarbeid og veiledning, og ikke til oppfølgende behandling/utøvende. Kommunene er i tillegg til logopedkompetanse i sakkyndig instans også lovpålagt å ha logopedtjenester til å følge opp direktearbeidet/utøvende praksis knyttet til de sakkyndige tilrådingene utarbeidet av PPT.

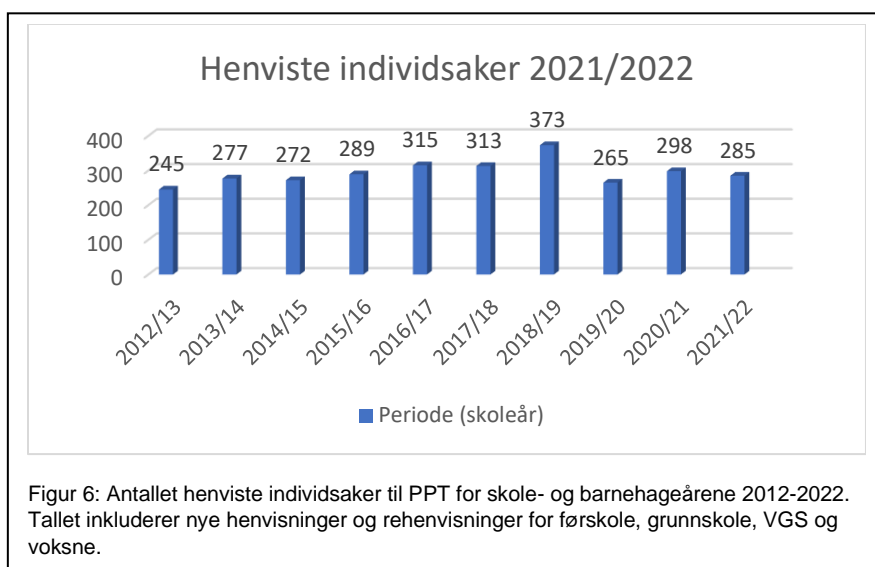
Logoped ved PPT har i tillegg til sakkyndighetsarbeidet deltatt på samarbeids- og utviklingsnettverk for logopeder fra ytre Nordmøre, samt på kompetansehevingsarbeid knyttet til DDI (Digital Didaktikk og Inkludering). Logoped har også deltatt i stornettverksmøtene til barnehagene i Kristiansund sammen med førskoleteamet. Annenhver uke har logoped deltatt på teammøter med henholdsvis

førskoleteam og grunnskoleteam. Årsverket har ansvar for utredninger og sakkyndige vurderinger både i før- og grunnskole, samt for voksne. Fra januar og til midten av august stod stillingen vakant. Erfaringsmessig er det sårbart å kun ha ett årsverk på logopedi, både på grunn av stor saksmengde på dette spesialpedagogiske feltet, men også fordi det er en utdanning/fagkompetanse som få har.

5 - Henvisninger, type saker og saksomfang

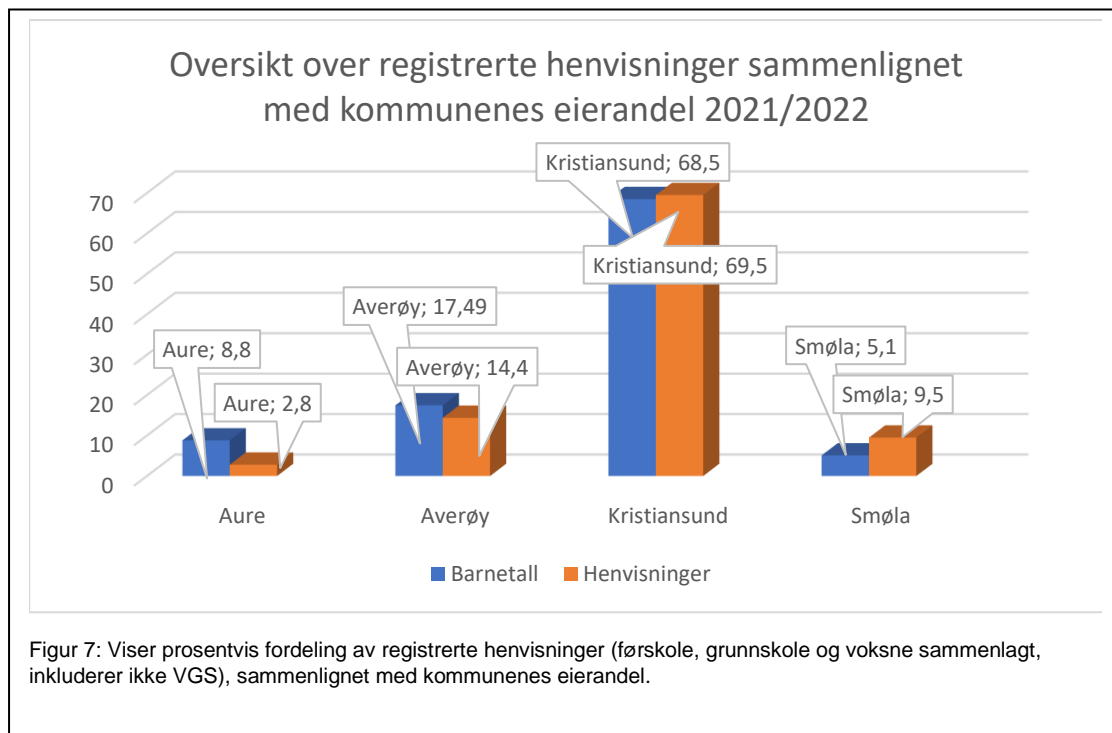
Henvisninger:

Som vist i figur 6 gikk antallet henvisninger til PPT ned med 13 stk. i barnehage- og skoleåret 2021/2022:



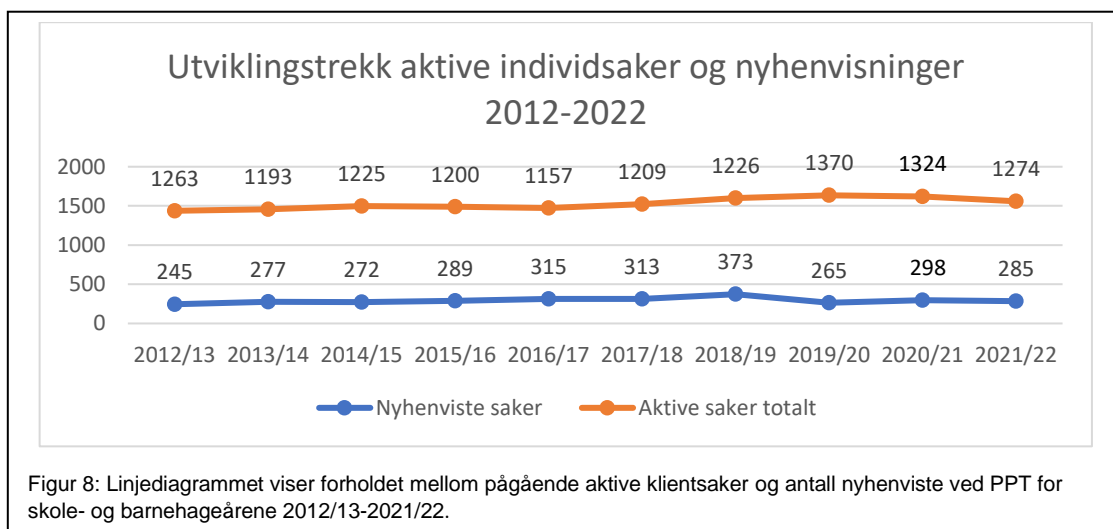
PPT har i tillegg til nye henvisninger, mange saker som er av langvarig/vedvarende og kompleks art, og som følges opp mer eller mindre kontinuerlig gjennom flere år. PPT har arbeidet med å etablere gode rutiner og kriterier for å skille mellom å avslutte sakkyndige oppdrag som er ferdigstilte, og å definere hvilke typer saker som skal følges opp videre etter at sakkyndig tilrådning er utarbeidet. PPT har etablert gode rutiner for registreringen av dette i enhetens fagsystem, fordi det danner viktig datagrunnlag ved statistikkuthenting og intern oversikt og kontroll knyttet til tjenesteproduksjon og -leveranse.

Figur 7 viser kommunevis fordeling av henvisninger sammenlignet med kommunenes eierandeler:



Aktive saker og nyhenvisninger:

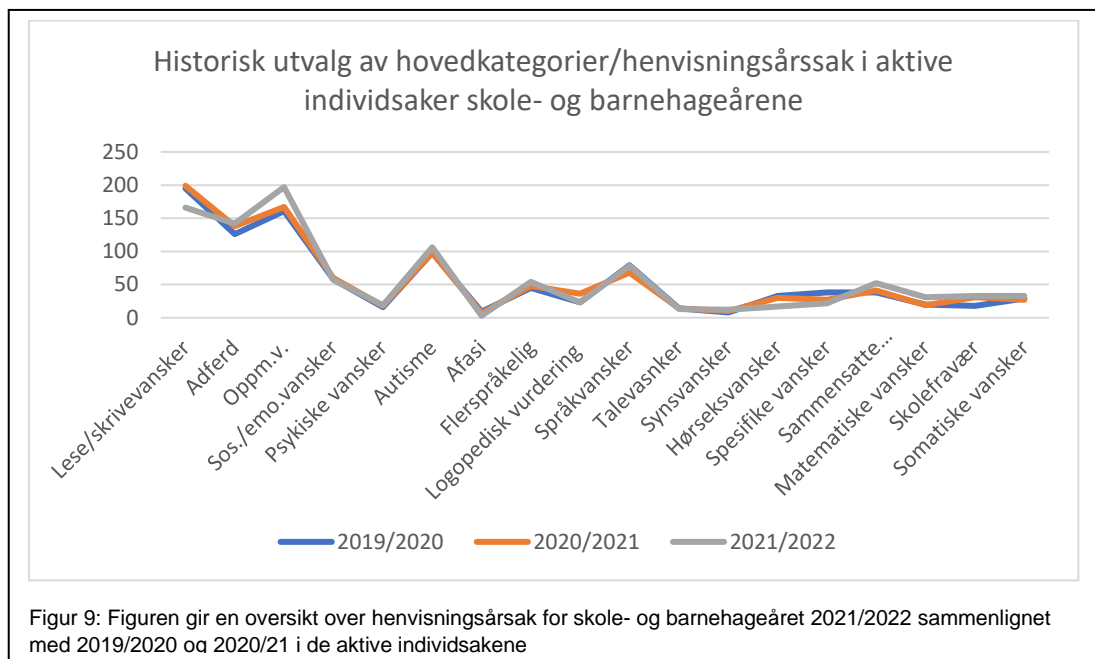
Figur 8 illustrerer utviklingstrekk i det totale individsaksantallet (inkluderer nye henvisninger samt oppfølgingssaker) i perioden fra barnehage- og skoleåret 2012/2013 til 2021/2022.



Både antall aktive saker totalt samt antallet nye henvisninger har holdt seg relativt jevnt gjennom årene, med enkelte unntak i 2018/2019 (nyhenvisninger) og 2019/2020 (aktive saker).

Henvisningsårsaker:

Figur 9 gir en oversikt over hvilken årsak som ble gitt til grunn i henvisningene til PPT, altså en begrunnelse av hvorfor det var bestilt en sakkyndig vurdering av barnehage- eller opplæringstilbudet til de som ble henvist.

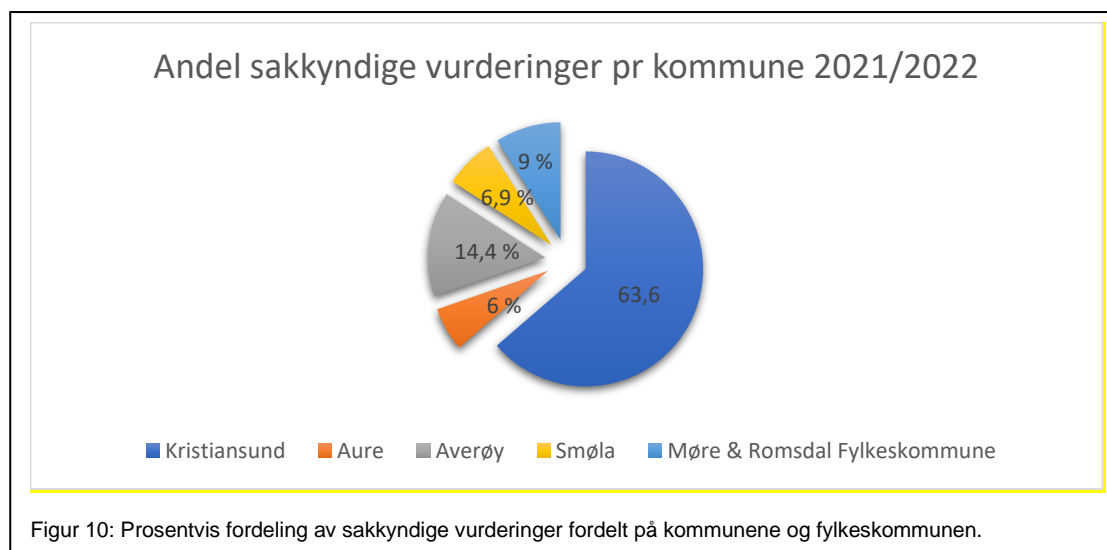


De siste tre barnehage- og skoleårene er det hovedsakelig mistanker om lese- og skrivevansker, atferdsvansker, autismespekterforstyrrelser, språkvansker, sammensatte vansker og oppmerksomhetsvansker som har dominert som henvisningsårsak.

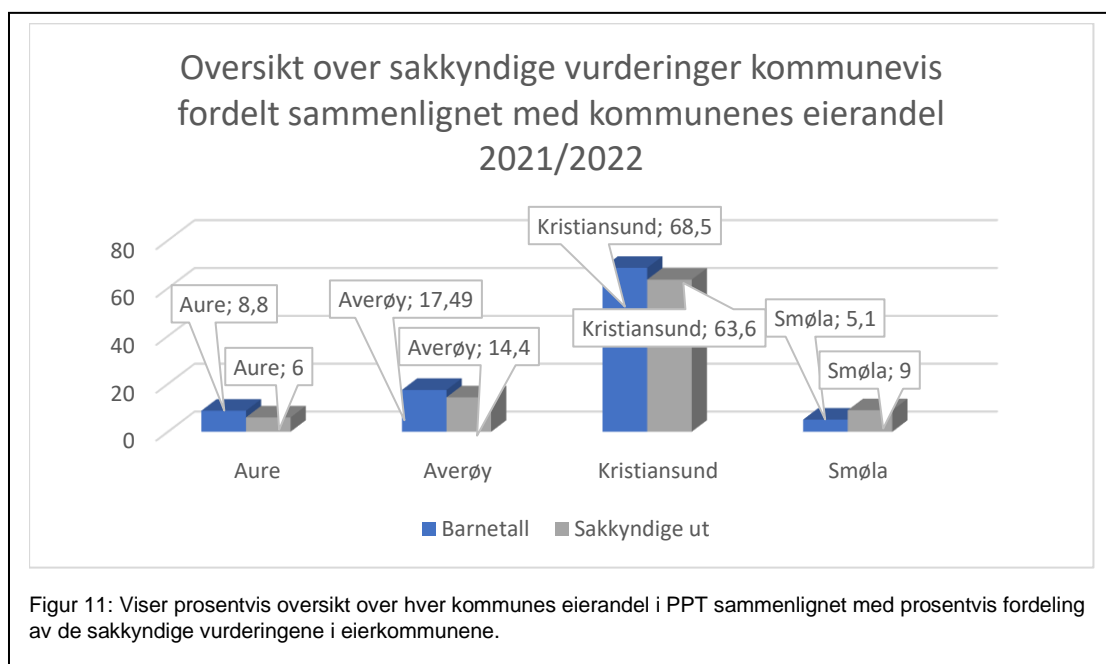
Det er verdt å merke seg at antallet henvisninger med bakgrunn i bekymringsfullt skolefravær (i fagsystemets kodeverk kalt skolevegring) nesten har doblet seg i løpet av 2 år.

Sakkyndige vurderinger:

Figur 10 viser kommunevis fremstilling av sakkyndige vurderinger til eierkommunene samt fylkeskommunen prosentvis fordelt i skole-/barnehageåret 2021/2022:



Figur 11 viser de sakkyndige vurderingene som ble utarbeidet i barnehage- og skoleåret 2021/2022 fordelt på de fire eierkommunene og sammenlignet mot kommunenes eierandel.



6 - Spesialpedagogisk hjelp

Førskole:

På landsbasis (unntatt Oslo) var prosentandelen barn som mottok ekstra styrkingsressurser i barnehagene i Norge på 22,1 i 2022. Dette var en økning på 0,6 % fra 2021, og 1,5 % sammenlignet med 2019-nivå.

På kommunenivå ser en at for 2022 ligger Aure 9,3 % lavere enn landsgjennomsnittet, og Smøla ligger 1,7 % lavere. Averøy og Kristiansund ligger over landsgjennomsnittet, med henholdsvis 2,8 % og 3,4 %.

Sammenlignet med egen kommune har man hatt en gradvis økning i andel barn som mottar spes.ped.hjelp i førskolealder for Kristiansund fra 2019 til 2022. For Aure har det vært variabelt de siste fire årene, men med en nedgang på 2,7 % sammenlignet med 2019. Tallene for Averøy har også svingt litt, men har fra 2019-nivå til 2022-nivå hatt en økning på 5,1. Smøla har økt prosentandelen med 3,7 % fra 2019-nivå. Tabell 5 viser oversikten:

	2019	2020	2021	2022
EAKUO Landet uten Oslo	20,6	21,0	21,5	22,1
1505 Kristiansund	20,2	22,0	22,3	25,5
1554 Averøy	19,8	17,6	21,7	24,9
1573 Smøla	16,7	13,6	18,6	20,4
1576 Aure	15,5	10,1	11,7	12,8

Tabell 5: Prosentvis andel av barn som mottok ekstra ressurser til styrket tilbud i barnehagen i eierkommunene i perioden 2019-2022.

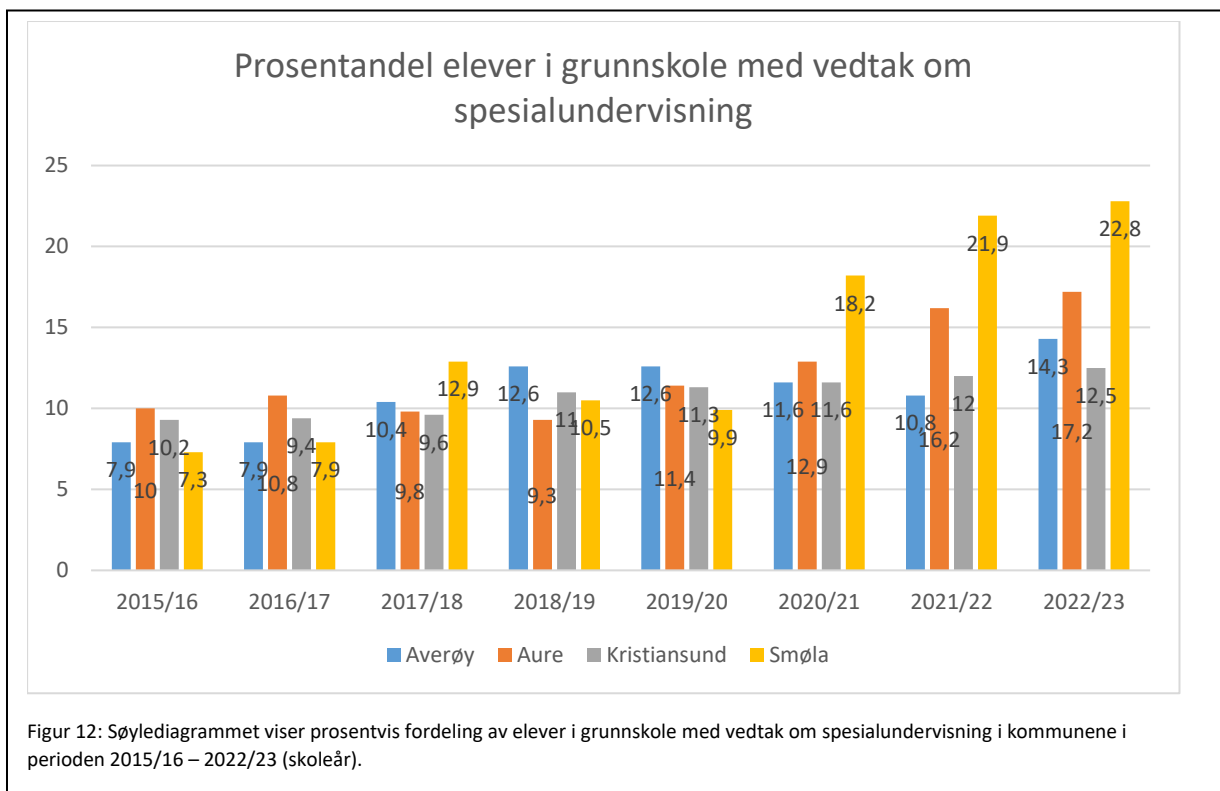
Grunnskole:

Ser man på den prosentvise andelen av grunnskoleelever med vedtak om spesialundervisning er den i samtlige eierkommuner en god del lavere enn andel barnehagebarn med vedtak om rett til spesialpedagogisk hjelp.

Nasjonalt var det i mange år en økning i andelen elever som fikk spesialundervisning. De siste årene har det imidlertid vært en liten nedgang. På landsbasis fikk 7,8 prosent av elevene i grunnskolen i skoleåret 2022/2023 spesialundervisning (de siste årene har tallet stabilisert seg på litt under 8 %).

Samtlige av eierkommunene hadde en økning i prosentandel elever som hadde enkeltvedtak med rett til spesialundervisning i grunnskolen i perioden fra skoleåret 2015/2016 til skoleåret 2022/2023 (figur 12).

For skoleåret 2022/2023 er prosentandelen elever med vedtak om spesialundervisning på 12,5 % i Kristiansund kommune, 17,2 % i Aure, 22,8 % i Smøla, og 14,3 % i Averøy. Resultatet i alle eierkommunene lå altså over landsgjennomsnittet. Som en ser av figur 12 under, økte prosentandel elever med vedtak om rett til spesialundervisning i grunnskolen i Smøla sammenlignet med skoleåret 2021/2022 med 0,9 %. Samme sammenligning for Averøy viser en oppgang på 3,5 %. Kristiansund hadde en økning på 0,5 %, og Aure en økning på 3,3 %. Tallene og fordelingen illustreres i figur 12:



7. – Kompetanse og utviklingsarbeid

PPT har i samarbeid med Oppvekstnettverk Nordmøre samarbeidet om kompetansehevingsarbeid for barnehager og skoler i våre eierkommuner. PPT for Ytre Nordmøre har gjennom 2022 hatt ansvar for å koordinere det faglige innholdet og prosessen/fremdriftsplanen i 1 av 3 læringsløyper, som omhandler læringsmiljø og inkludering. Det ble avholdt jevnlig samlinger for ansatte barnehager og skoler gjennom året.

PPT har deltatt i utviklingsarbeid knyttet til satsningen Barn og Unges Helsetjenester i Møre og Romsdal. Satsningen består av syv samhandlingsforløp for de vanligste psykiske plagene hos barn og unge. Forløpene fungerer som et kart over hjelpetjenestene, og skal gi brukere og fagpersoner bedre oversikt over ansvarsområder og roller. Hovedfokus og -mål er at fagfolk og støttetjenestene skal gi barn og unge et sammenhengende hjelpetilbud, og kvalitetssikring av samarbeidet mellom enhetene.

PPT søkte i 2022 Statped om å få delta i utviklingsarbeidet DDI (Digital Didaktikk og Inkludering). DDI er kompetansepakker utviklet til bruk for laget rundt barnet, og er tett knyttet opp til LK20 og rammeplanen. Målet med kompetansehevingspakkene er å fremme inkludering og spesialpedagogisk praksis med støtte av teknologi, for alle barn i barnehagen og grunnskolen. PPT startet utviklingsarbeidet og intern kompetanseheving i samarbeid med Statped våren 2022, og skal i løpet av en 2-årsperiode gjennomføre totalt 5 moduler tilknyttet førskole og 6 moduler tilknyttet grunnskole.

PPT har også i 2022 vært delaktige i arbeidet med Førskoleprosjektet sammen med barnehagene og opplæringsstjenesten, og har i tillegg til utviklingsarbeid blant annet deltatt på studieturer til Finland og Polen. Prosjektet har som formål å heve kvaliteten på det grunnleggende tilbudet i barnehagene, og med fokus på tidlig innsats og inkludering. Prosjektet ble startet opp i 2020.

PPT har ellers bistått i systemsaker på gruppe- eller klassenivå der barnehagen eller skolen har hatt behov for økt kompetanse innenfor klasseledelse, læringsmiljø, sosiale relasjoner mellom barn/elevne, mobbeproblematikk, og samarbeid mellom hjem og barnehage/skole.

8. - Prosjekter

PPT har over flere år hatt ulike prosjekter med fokus på reduksjon av spesialundervisning og styrkning av kvaliteten på det psykososiale miljøet, læringsmiljøet og klasseledelse. Prosjektet «TA GREP» - ble avsluttet våren 2015, og en rekke temahefter ble laget i den forbindelse samt i årene etter.

Målet var at prosjektet Ta Grep skal bidra til konkrete og praktiske tiltak som kan gi økt kvalitet av det generelle læringsmiljøet og klasseledelse. Det skal også bidra til en kompetanseheving innad i PPT på dette området. Samtlige hefter som er laget i TA GREP-serien kan lastes ned fra PPT Ytre Nordmøres hjemmeside: [Pedagogisk psykologisk tjeneste \(PPT\) - Kristiansund kommune](#).

PPT startet i 2022 revidering av enkelte av heftene.



9. – Avslutningsvis

Årsmelding for 2022 gir et innblikk i de viktigste områdene PPT for Ytre Nordmøre har vært engasjert i, tema og utviklingsarbeid det har vært arbeidet med, og kompleksiteten i PPTs todelte mandat. Den gir også et bilde på det spesialpedagogiske feltet i eierkommunen, både i forhold til tendenser og utviklingstrekk, og hva det er behov for å satse på fremover. Tverrfaglig samarbeid har vært et tema som har tvunget seg frem i enda større grad enn tidligere i oppvekstsektoren og i et helhetlig kommunalt perspektiv. Både Barnevernsreformen, som også kalles oppvekstreformen, samt Meld.St. 6 (2019-2020) «Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO» og det påfølgende Kompetanseløftet, har gjort det nødvendig for kommunene å gjennomføre ståstedsanalyser og evaluere både kompetanse, organisering og rutiner/prosedyrer. Tidlig innsats, forebyggende arbeid og tett samarbeid med skolene og barnehagene med fokus på blant annet å heve kvaliteten på det grunnleggende pedagogiske tilbudet har vært, og vil fortsette å være, viktig.

PPT har også gjennom 2022 erfart at det har vært et stort behov for bistand fra skolene og barnehagene i eierkommunene, samt for samarbeid mellom førstelinjetjenestene og spesialisthelsetjenesten. Omorganiseringen av Statped krever mer av PPT, og det har vært stort fokus på tverrfaglig samhandling og hvordan PPT kan bistå i arbeidet med forebygging og tidlig innsats. PPT er involvert i veldig mange saker, både på individ- og systemnivå. Det arbeides aktivt med at PPT-ressursene skal benyttes så smart som mulig, og PPT opplever at til tross for grundig arbeid med å effektivisere og optimalisere tjenesteleveranse fra PPT er driften marginal innenfor budsjettammene. Styringsdokumentene PPT jobber etter, og lovverket vi forholder oss til, stiller tydelige krav og kvalitetskriterier. I 2022 måtte enheten opprette venteliste for nye henvisninger. I Utdanningsdirektoratets veileder om spesialundervisning fremgår det at forvaltningslovens saksbehandlingsregler om enkeltvedtak utfyller saksbehandlingsreglene i opplæringsloven, jf. opplæringsloven § 15-1. I tillegg utfyller ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper, som for eksempel forbudet mot usaklig forskjellsbehandling og kravet til forsvarlighet i saksbehandlingen. Dette er nærmere omtalt i direktoratets veileder.

Videre i udir sin veileder heter det følgende om saksbehandlingstid i punkt 6.5:

«Opplæringsloven setter ingen eksplisitte tidsfrister for PP-tjenestens behandling av saker om spesialundervisning, men vi legger til grunn at dette må skje i løpet av rimelig tid. Saksbehandlingen skal være forsvarlig. Dette må suppleres med forvaltningslovens regler. Disse gjelder for hele prosessen; fra skolen starter vurderingen om eleven har behov for spesialundervisning og til enkeltvedtaket er fattet. PP-tjenesten er et ledd i utredningen av saken. I vurderingen av hva som er for lang saksbehandlingstid, vil elevens behov for å få avklart sine behov og rettigheter så raskt som mulig, føre til at f.eks. en total saksbehandlingstid på over tre måneder kan være for lang tid. (...) I forbindelse med enkeltvedtak skal forvaltningsorganet "forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold".

Den sakkyndige vurderingen er en del av saksforberedelsen, og derfor gjelder kravet om at saken skal behandles "uten ugrunnet opphold" også for PP- tjenesten.

Veilederen om spesialundervisning sier i tillegg at kravet om at saken skal behandles "innen rimelig tid" blant annet innebærer at PP-tjenesten eller skoleeier ikke kan innføre ventelister for utredning av en elevs behov for spesialundervisning. En venteliste strider mot elevens rett til spesialundervisning. Elevens rett til spesialundervisning skal ikke treneres på grunn av lang saksbehandlingstid hos PP-tjenesten. Økonomiske og kapasitetsmessige årsaker til at elever ikke utredes, er ikke en gyldig grunn for at det tar lang tid å utarbeide en sakkyndig vurdering. Skoleeier plikter å ha et forsvarlig system for å sikre at elevens rettigheter og plikter oppfylles, jf. opplæringsloven § 13-10 («kommunen og fylkeskommunen har ansvaret for at kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven blir oppfylte, samt å stille til disposisjon de ressursene som er nødvendige for at kravene skal kunne oppfylles»). Kommunen skal ha et forsvarlig system for å vurdere og følge opp at kravene i opplæringsloven med forskrifter oppfylles, når det gjelder elevenes rett til spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 13-10 jf. §§ 5-1, 5-3 og 5-4.

Det er behov for å rigge PP-tjenesten slik at en er i stand til å svare ut våre lovpålagte oppgaver samt dekke behov og etterspørsel etter bistand både i forhold til det sakkyndige oppdraget og det systemrettede mandatet.

De ansatte i PPT har en enorm arbeidskapasitet, og er veldig kompetente både med tanke på fag og erfaring. De er idealister som hver eneste dag står på og gjør sitt beste for å bidra til at barn, ungdommer og voksne som PPT har ansvar for skal få den tilretteleggingen de har krav på og at de skal få oppleve læringsglede og mestringsfølelse. Alle som jobber i PPT er stolte av å være viktige bidragsyttere i laget rundt barna og elevene.



Caroline Veslemøy Kvalvik Kvistnes
Enhetsleder PPT for Ytre Nordmøre